

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1-70 кор.

За границею

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Пощиною число по 10 сот.

РУСЛАНА

«Виреш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що днів
крім неділь і руских свят
о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. і.
пл. Домбровського (Хоруцини). Ек-
спедиція місцева в Агенції Со-
коловського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереження. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в «Над-
сланім» 40 с. від стрічки. По-
дяки і приватні донесення по
30 с. від стрічки.

Видання Руского Товариства педагогічного.

(+) В попередній статі звернули ми взагалі бачність на Руске Товариство педагогічне і заохочували нашу суспільність до як найчисленнішого вписування в члени. Нині хочемо поговорити про видання сего Товариства. Мимо трудних умовий оно й на тім полі розвиває оживлену діяльність справді понад свої дійсні сили і з того огляду заслугує на повне признанє. Передовсім здавна вже видає Товариство орган педагогічний «Учитель», котрий іменно в минулому році під новою редакцією значний виявляє поступ і що до змісту і що до самої стійности статей. Можна б лише бажати, щоби окрім народного учительства, більше допомагали своїми розвідками наші професори середних шкіл а також університетські, щоби тим способом «Учитель» обняв всі круги народного вихованя і образованя. Очевидно се мусілоб довести до розширеня обсягу, а се знов з огляду на печатні видатки булоб лише тоді можливе, наколиб збільшило ся число передплатників.

Як «Учитель» сповняє важну задачу яко орган особливо для шкільних кругів, так знов «Дзвінок» має важне значінє для народного вихованя рускої дітвори і повинен би находити ся в кожній рускій хаті, в кожній рускій родині. Недостача матеріяльних засобів не дозволяє при найліпшій волі і змаганях редакції поставити сей дитячий дневничок на тій висоті, на якій нині стоять європейські видання того рода, хоч і нині сповняє важну задачу. Ціна єго є одначе так приступна, що кожда навіть менше заможна руска родина могла би се виданє передплачувати для своїх дітей, а тоді збільшилиб ся матеріяльні засоби і тоді можна ще ліпше у-

совершити єго відповідно вимогам новочасної педагогії.

Велику вагу має також «Українсько-руска Бібліотека для молодіжи», котра достарчає образних видань для дітей малих, а також лектури для старшої молодіжи. Доси видало Товариство понад сотню таких книжочок, деякі дїждали ся вже по два і по три наклади, а хоч проти декотрих книжочок можна би віднести заміти що до вибору і обрїбки предмету, та що до чистоти мови, всеж таки взагалі се видавництво є вельми хосенне і заслугує вповні на піддержку. Чимало з тих книжочок одобрїла Рада шк. кр. на премії і руска суспільність при нагоді публичних пописів повинна як найбільше користувати ся сими виданнями.

Певна прогалина в тім видавництві проявляє ся з огляду на старшу молодіж гімназїяльну і семінарий учительських в роді шкільного виданя Шевченкового Кобзаря, або також з обсягу класичної і історичної лектури. Одначе всі ті недостачі і недомаганя дадуть ся усунути головно відповідними засобами матеріяльними, а се знов може бути осуягнене тоді, наколи наша суспільність справді громадно буде горнути ся в члени Руского Товариства педагогічного.

З державної ради.

По відчитаню інтерпеляцій, міністер внутрішних справ гр. Білявдт-Райдт відповів на інтерпеляцію пос. Дашинського в справі заказуваня в Галичині зборів задля обговореня подій в Росії. Бесїдник застерїгав ся рішучо против загальних закидів що до поступованя правительства. Вправді заказано в Кракові три збори і по одних у Львові, Дрогобичи, Станіславові і Горлицях, однак у всіх случаях згідно по мысли

закона про збори з огляду на загроженє публичне добро. Іменно по думці галицьких властей ті збори могли дати причину до забуреня порядку і публичного спокою, тимбільше, що петербурські події викликали і тут живе збуренє. Твердженє, що закази видано на жагненє російських поліційних та жандармських властей з безпідставнє. Правительство не думає обмежити горожанських свобод, а особливо свободи зборів. Однак власти не можуть усунути ся від інтервенції, де їм се наказує закон. — Відт ак в звязи з тим відповів міністер на інтерпеляцію Шумаєра, що у Відни розв'язано одні подібні збори не за обговорюванє петербурських подій, але після того, коли учасники стали підносити підбурюючі оклики і годі вже було удержати порядок.

Перед приступленєм до дневного порядку президент палати гр. Фетер прикликав до порядку пос. Брайтера за обвиненя, звернені против него і членів палати.

З дневного порядку приступлено до дискусії над наглим внесенєм пос. Дашинського в справі демонстрації в Кракові.

Пос. Дашинський протестує против ограничуваня свободи зборів. Російські події порушили цілий світ; навіть у Франції підняли ся протести, а в Італії, кв. Борґезе і найвизначнійші парламентаристи устроюють манїфестації. Чому ми не можемо прилучити ся до протесту против російської експанзії і гнєту. 130 мільонів? Бесїдник стверджує, що робітники не мають нічого спільного з рабунками в Варшаві і називає теперішній рух в Росії історичною konieczністю. При тій нагоді показало ся, що по царю не можна нічого сподівати ся, що послїдним аргументом в Росії є баґнет, картач і карабінова сальва. Там пропала повага царека.

Пос. Пернерсторфер: Проч з царем! Президент палати просить бесїдника, щоби міркував ся і заявляє, що не може дозволити на такі оклики.

Дашинський атакував в дальшій ході шляхту за те, що она не взяла удїлу в револю-

ДИКА ЗВІРИНА

(Freiwild).

Штука в 3 актах Арт. Шніцлера.

Перевів для рускої сцени Йосиф Стадник.

(Дальше).

Вихід 3-гий.

ФОГЕЛЬ, ВЕЛЬНЕР, ПОЛЬДІ (молодий чоловік, літ 23, смаглявий і красивий, убраний з елеґанцією, з монкльом в оці, з паличкою, в сірій куртці і білих, фланельових сподиях (костюм до lawn-tennis-a)).

ПОЛЬДІ. Добрий вечер!

ФОГЕЛЬ. Сервус!

ВЕЛЬНЕР. Як ся маєш? (подають собі руки).

ПОЛЬДІ. Бійте ся Бога, деж ви цілий день ховаєте ся? Забули навіть о партії тенїса. А, се красно!.. Моя сестра була така сердита!.. З розпуки булисьмо приневолені взяти Мілра на віс а віс, але представте собі, мої любі, він убрав ся до тенїса в костюм туриста!.. Но, чи чував хто про таке?.. В зеленім костюмі до lawn-tennis-a!.. (сїдає) Деж Павло? Що з ним дїє ся? Деж він запропастив ся? Може виїхав вже? Мабуть мав сей намір.

ВЕЛЬНЕР. Таж був би з нами попрацав ся!

ПОЛЬДІ. Но, він спосібний до всего. Змінив ся в послїдних часах до неїзнаня! Цїлієньку зиму не був у нас ані разу!.. Моя сестра була така сердита!.. А які він мав зносини? — Не маєте понятя!.. Приставав з такими людьми!.. но, кажу вам, — не маєте понятя!.. Напримір, знаєте, з ким? З родиною тої, тої Рїдель!

ФОГЕЛЬ. Ах, отже він знає єї ще зі столиці?

ВЕЛЬНЕР. Но, і що?

ПОЛЬДІ. Алеж прошу тебе!.. Приставав з вами, кажу тобі, як би з ким з товариства! Представ собі, раз пішов з нею і з єї мамою на прохід. Стрїчає ся з моєю мамою і сестрою і.. що ти скажеш?.. він кланяє ся і тога дївчина таж!.. А! Моя сестра була така сердита!..

Вихід 4-тий.

ТІ і ПAVЛО (трохи блїдий, смаглявий, елеґантський, з чорним вусом).

PAVЛО. Добрий вечер павам!

ПОЛЬДІ. А я як раз говорив, що ти певно чмихнув від нас!

PAVЛО. На разі ще ні. Впрочім, се залежить від доктора (показує на Вельнера).

ПОЛЬДІ. А так! Як жеж він може розпрацати ся з своїм одиноким пацієнтом!..

ВЕЛЬНЕР. Він вже від давна виїшов з під моєї опіки.

ПОЛЬДІ. Ах щасливий ти, мій дорогий, що можеж вже раз виїхати з тої проклятої діри!

ФОГЕЛЬ. Кажє, що діра, а кожного літа прїїжджає сюди!

ПОЛЬДІ. Ах, бій ся Бога! Таж сам мусиш признати, що як би не ваші вільні з палатою до lawn-tennis-a!

ФОГЕЛЬ. Ідете панове перейти ся перед представленєм?

ПОЛЬДІ. Добре. Мущу тільки вступити до каси по моє звичайнє місце. Ідеп, Павле, зі мною? Може купиш тажкож білет? Хотай, правда, сегодїшнє представленє не занимає тебе!..

PAVЛО. Тому не йду. Може пізнійше забавимо ся в каварни?

ПОЛЬДІ. Дуже радо, сли тільки можеж і нам посвятити крихту часу!.. До побаченя!.. (відходить, іде з Фогельом до каси, купує білет; Ков говорить з ним дуже чєтно — отїсля оба відходять).

Вихід 5-тий.

ВЕЛЬНЕР, PAVЛО.

ВЕЛЬНЕР. Отже справді відїжджавш?

PAVЛО. Чейже вічо проти того не маєш? Се милє товариство надоїло вже мені!

ВЕЛЬНЕР. Чомуж присташи з людьми, котрих ані не любиш, ані не поважаєш?

ційнім руху в Конґресівці, а відтак знов повернув до справи закауів зборів в Галичині і представив перехід краківської демонстрації, та закінчив прошенем о прийняті нагlosti внесеня.

Міністер Білядт-Райдт зазначив, що коли піднесено великий портрет царя серед товни на краківськім ринку і намірено єго спалити, було обовязком поліції перешкодити сему. Приступаючих урядників почали бити палицями а кількох повалено на землю, так що поліційні вояки, бачучи се, поспішили на поміч і без розказу зробили ужиток з білого оружя. Коло 20 цивільних осіб і 16 поліційянтів було легко раниених. Міністер заявляє, що в засаді готов зарядити слідство.

По промові пос. Фресля замкнено дискусію, а як генеральні бесідники промовляли про пос. Штернберг і contra пос. Пернерсторфер, почім наглість внесеня відкинено.

Палата приступила з дневного порядку до контингенту рекрута. По промові пос. Кучери перервано розправу і замкнено засіданє — до нині.

Православє на Буковині.

Сумні відносини серед гр.-православної церкви і єї духовної єрархії на Буковині найшли основне зображенє в розвідці д-ра Авреля Ончула, голови «вільнодумного союзу», яку він в ряді статий замістив в Bukowinaer Post.

«Основною устрою гр.-прав. буковинської церкви — каже автор на початку — є ще й досє «духовний план регуляційний» виданий декретом надворної ради воєнної із 29. цвїтня 1786, ч. 2484. Він виказує всі характеристичні ціхи понятя про державу, що панували в 18. столїтїу тай тої ендемонїстичної політики, яка всі публичні задачі згуртовувала в одній цілі — загальним процвитаню і на услуги сїй цілі обертаню всі урядженя державні. Оттакий погляд не міг терпїти самостійности церковного житя; церква була після того державною інституцією і яко таку потягано єї до переводженя політичних цілій. Церковні авторїтети мали стати родом «моралїзуючої власти» успішних співробітників поліції, що обнімала все, а в якої розвитку добачувано тоді усю шитку правліня.

Погляд на взаємини держави і церкви змінив ся від того часу основно. Той самий умовий рух, що став у другій половинї до бою із «полїційною державою», став воювати із єї консеквенціями що до церкви.

Висуваючи на першій план домаганє свобїдного розвитку для всіх житєвих проявів без закидних із боку морального, поставлено бажанє, щоб примїнено єго також і супроти церкви.

Опіка державна увїйшла і тут в конфлікт із пануючими політичними переконаннями. Визвїл церкви зїд державного впливу йшов тим самим історичним шляхом, як новїтний конститу-

ційний лад державний і довів вкінци після американського взору до ідеї «вільної церкви», яка находитє свій законний вираз в 15. артикулї основних законів про загальні права горожанські.

Після основних законів державних має кожда законно признана церква або релїгїйне товариство право виконувати сїльне, публичне богослуженє і самостїйно порядкує і заряджує свої внутрішні справи, посїдає і користає із своїх інституцій, основань і фондів назначених на цілі віроїсповїдні, научні і добродїйні — підлягає одначе державним законам як всяке инше товариство. Відповідно до сих основних законів упорядковано вже правні відносини церкви євангелїцкої обох віроїсповїдань патентом з 8. цвїтня 1861 В. з. д. ч. 41, церкви католицької законом з 7. мая 1874 р. В. з. д. ч. 50, а вкінци й єуснільности жадівської законом з 21. марца 1890 В. з. д. ч. 57.

Тільки греко-православна церква, якої вже з давня найбільш затикано уста, не має й досє відповідного управліненя своїх правних відносин. Правда і тут були заходи, щоб і дця неї добути законами заперочену автономїю. Уже з початком 60 рр. внесенє відповідне поданє до правителства, але всі стараня та змаганя до тої цілі остали без успіху. Спершу було правителство прихильне, та противив ся єпископ, відтак ролї змінили ся. Єпископ вступав ся за автономїю, а правителство робило перепоны та находило щораз новї мотиви, аби лиш переговори продовжувати в безконечність. Поведенє єго в послїдних двадцяти літах було таке, якби оно йшло нарочно до того, щоб не допустити до переведеня 15. артикулу основних законів про загальні права горожанські та адміністраційним ладом зробити значнє конституційно-єрархїчним. Отсе поступованє довело до того, що гр.-прав. церква ще й досє стогне під вузкоєрдною, поліційною опїкою і спала супроти прочих законо признаних товариств релїгїйних до ряду церкви другої класи, она має такий самий устрїй як в часах найобскурїйшого абсолютизму.

Передмартовий, абсолютичний дух панує не лише в устрою, але також і в адміністрації так у властей євітєких як і у церковних. Треба однак з вдячністю признати, що євітїлі краєві президенти старали ся послїдними часами і в полагоджуваню гр.-прав. віроїсповїдних справ узгляднювати модерного духа. Та їхні заходи розбивають ся о твердий упрї міністерїяльного референта бар. Ксенофонта Мустаці. Він є з одної сторони воплощенєм передмартового поліційного урядника, чим він прямо й хвалить ся, з другоїж сторони як мнїмо єдиний знаток екзотичних відносин гр.-прав. церкви має вплив, який значно переходить межї нормальности. Барон Мустаца гадає, що він своєї власти має лиш на те уживати, щоб гр.-прав. каналї на Буковинї показати, що поводи є в єго руках. Коли новїтна управа стоїть на становищі, що треба сповновати всі бажаня горожан, як вони не про-

тивлять ся законам або виспїм інтересам, то барон Мустаца держить ся того принципу, що треба відкидати кожде бажанє, як єго сповненя не можна силою вимогти.

А сеї думки держить ся він так твердо, що за десяткї років, які він просїдїв у міністерствї просвїти, не можна найти і одного случая прихильности і доброохотности. Таким є й настїрїй властей церковних. Панове в консисторїї знають, що вони вільні від контролї і попускають поводи своєї сваволї до безкраю. Після давньої буковинської традиції зуживають вони свою власть на те, щоб запомагати своїх рїдників. Характеристичним для їх поведєня є те, як процедура із обсаджуванєм поодиноких церковних урядів.

(Дальше буде).

Полїтичний перегляд.

Ситуация в Будапештї не прояснила ся єще нї трохи. Опозиция домагає ся, щоб правителство заявило, що годить ся на цлову незавимість Угорщини від Австрїї. Дальше опозиция бажає заключити спільний договір тільки до 1915 р. Гр. Апопї і Кошут виголосили вчєра промови, в яких заявили, що під жадним услївом не відступлять від засад кошутівського сторїнництва. Значилоб се отверте і рїшучє змаганє до персональной унїї. Тому і переговори, які веде гр. Андраші стрїчають чималї трудноєти. Вчєра гр. Андраші, конфєрував з Кошутом довшїй час. Деякі дневники вказують на гр. Тїсу як на будучого премїєра, инші на д-ра Векерльєго.

Про розрухи в Варшаві оголошує варшавський кореспондент N. W. Tagblatt-у свою розмову з бар. Нолькєном, оберполїцмаїстром Варшави. Нолькєн сказав, що абсурдом є твердженє, що поліція брала удїл в рабунках. Полїційянтів є в Варшаві всего 1.200; всі були занятї пильнованєм будинків при помочи вїйска. Мієто було цілковито під опїкою вїйска. Поголоєка, шпїрена панєславїстами, немов би Австрїя своїми грїшми підїрала рух, не має змислу. Вправдї арештовано одного з провідників, який виказав ся австрїйським пашпортом, але показало ся, що пашпорт був фальшивий. Підчас розрухів убито 65 осіб, а раниєно 201, з них 25 вже умерло. Арештовано 777 осіб; з них 336 стане перед судом під закидом рабунку і крадїжи. Рївнож неправдивою є поголоєка, немов би на него, Нолькєпа, виконано якийсь замах. Прохожуєсь свобїдно, без єскорти, по цілім мієтї, а навіть по робїтничих дїльницях. — Поголоєки про дїмєєню ген-губєрнатора Варшави Чертко-ва не справджують ся, які іменованє генерал-губєрнатором варшавським Фульлона опїзїнило ся і здаєсь, в виду успєкоєня мієта буде занєханє. Страїковий рух в Королїєвствї іє до кінця і в богато мієцевостях з реалїним полішєнєм платнї і гуманїтарних заведєнь для робїтників.

З Манджуриї доносить знов телеграма Куропаткіна про стрїчи з неприятєлем без якого небудь успїху. Парїєський Journal доносить, що відкликанє Куропаткіна вже порїшенє. Куропаткін є тяжко хорий. Ген. Грїєнберг іє до Петербурга з важними доносєнями. Новойоркські дневники довідують ся з дипломатичного жєрєла, що нїмєцкїй канцлєр гр. Бїльєв розпочав знов акцію в справї мирового посередництва межї Япанїєю а Росїєю. В сїй справї наступить вимїна гадок межї королєм Едвардом, а цїсарєм Вїльгєльмом.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ. При змінї місяця просїмо наших Вп. Передплатників о скорє відновлєнє передплати, зглядно о вирївнанє залеглостий та о приєднуванє нам нових передплатників.

НОВИНКИ.

— Калєндар. В сєреду: руско-кат. Ксенофонта; рїмо-кат. Івана з Мальти. — В чєтвер: руско-кат. Івана Золотоуст.; рїмо-кат. Апольовїї.

— Депутация руских послів у президента мїністрів. Нинї перед засїданєм палати — як доносить тдлеграма з Віднїя — удала ся до президента мїністрів іменєм руского клубу дену,

ПАВЛО. Бавлять мене трохи, а поза тим не маю з ними нїчо спільного.

ВЕЛЬНЕР. Куди відїжджаєш? До дому?

ПАВЛО. До дому? Деж єсть мїї дїм? Не маю родини, — нїкого. Мїї дїм єсть всюдї і нїгдє!..

ВЕЛЬНЕР. Не тужиш за прадею?

ПАВЛО. О, недокоєчє!

ВЕЛЬНЕР. Того я справдї не пїймаю!

ПАВЛО. Мїї дорогий, ти не лежав через кілька тижнів безнадїйно недужний, не був нїколи помїж житєм а смертїю. Як би ти, так як я, був о волос від смертї, — цікавий я дуже, чи потїм чув би ти що иншого кромї розкопї, що єще живєш, відчувавєш, що бачиш євіт і можєш говорити о завтрї, як кождий другий!.. Я хочю тепєр жити і відчувати, що жию, нїчого бїльше!.. Сє до щастя вистарчає менї цілковито!..

ВЕЛЬНЕР. До часу. Але потїм те тобї не вистарчить!

ПАВЛО. Чому? Бачити сє, чоґо бїльше вже не надїялось бачити, — відчувати і розкопуватись житєм, щастєм і сонцєм!.. чиж сє не досить?

ВЕЛЬНЕР. Так але сє не потребає довго, найдальше рїк... але що говорю, — ручу, що вже в осєни вїтвориш дє небудь атєльє і почнєш малювати.

ПАВЛО. О нї, нї, мїї старий, сєго не будє!

ВЕЛЬНЕР. Бїй ся Бога! Таж то шкода марнувати так і час і здїбности — а покликанє?

ПАВЛО. Що менї там покликанє! Я досить єго словнїв, живючий і будучи, як другї — чоловїком... Нї, нї, не вїзьму уже краски до руки, не зроблю анї одної точки. Я жию, чувш!.. і єсьм свобїдний як птах!.. Нїчоґо не зроблю, нїчоґо не задумю, тільки жию, а житє є таке гарнє, мїї любий, таке принаде!..

Вихїд 6-тий.

ПАВЛО, ВЕЛЬНЕР, КАРИНСКИЙ (в унїформї, без шаблї, сїдїий, смаглявий, середнього росту, волося і вусики чорні, очї темнї і живї. Говорить коротко, остро, тоном трохи розказувочим — часом визиваючю).

КАРИНСКИЙ. (Хочє перейти, спостєрїгає Павла, салютує і стає). Ах, ви ще тут?

ПАВЛО (потакує).

КАРИНСКИЙ. Я чув, що наміряєте покинути нас.

ПАВЛО. Небавом (мала павза).

ВЕЛЬНЕР. Пан Фогель допитував ся за вами. Говорив, що котрийсь з ваших товаришїв приїхав.

КАРИНСКИЙ. З моїх?... А, може бути!.. Працаю!.. (салютує і відходить).

(Дальше будє).

татія, зложена з пп. Барвінського, Романчука і Короля, аби представити премієрви жаданя руского народу на політичній і економічній області. Депутация вручила бар. Гавчови меморіал. Бар. Гавч заявив депутатації, що точно розгляне порушені в меморіалі справи.

— **З „Кружка укр. дівчат“ у Львові.** Загальні збори „Кружка“ відбулись в неділю 12. с. м. о 3. год. по полудні в комнаті товариства (Ринок ч. 10) в отсим порядком днями: 1) Отворене зборів, 2) звіт уступаючого виділу, 3) вибір нового виділу, 4) внески членів.

— **З Теробовлі.** Тов-о „Руска бібліотека“ відбуде загальні збори дня 11. с. м. о 4. год. по полудні.

— **З Глинян.** Перші заг. збори філії „Просвіти“ будуть в середу дня 15. с. м.

— **Греко-кат. парохію в Будапешті** отворять з днем 1. мая с. р. Остригомський примас візав управу міста, аби до того часу уурядковано церкву призначену для греко-католиків. Також оголошено конкуре на посаду пароха, сотрудника і дяка. Плата пароха виносить 3.000 К, сотрудника 600 К а на квартиру призначено загалом 3.000 К.

— **З Копичинець.** Збори філії Руского Тов-а педагогічного в Копичинцях. Дня 2. с. м. відбули ся в Копичинцях загальні збори тутешньої філії Товариства педагогічного. Явило ся около 70 осіб. Заинтересоване для сего товариства, від коли утворено селянську бурсу, дуже змогло ся, що виказав також і звіт виділу. Бурса розвиваєсь гарно, а хлопці учать ся добре. Однак успіх той, який є, належить покласти в заслугу лише кількох одиниць, котрі дійсно працюють з пожертвованем для товариства. Не можна того однак сказати взагалі, коли зважити ся, що на збори явило ся всього на всього двоє священників, між тим як зібрало ся коло 10 учителів, хотия розіслали ся запрошеня до кождо священника лично і до кождо читальні. По зборах було спільне засідане виділу філії „Просвіти“ і філії педагогічного Тов-а, а на вім рішено спровадити підручники для науки читаня для аналіфбетів, а люстратори читальні мають при люстраціях обділювати читальні підручниками і заохочувати до закладаня курсів.

— **Брак добрих лібретів.** В осени минулого року розписала дирекція віденського „Teater an der Wien“ конкурс на лібрето оперетки. Дня 31. грудня м. р. зібрала ся оціночна комісія задля признаня премії одному з 110 надісланих лібрет. Мимо т.кого значного числа предложених творів, юрора не найшли такого твору, а тільки порішили зпоміж 6 зглядно найліпших вибрати 2 для нагороди „на захохоту...“ В виду сего, що наш львівський „Боян“ розписав конкурс на лібрето до оперетки на українсько-руським полі, буде вельми интересним вислід сего трудного, а скажам, і невдячного турнію.

— **На будову руского театру** зложено в січні с. р. 5.316 К 5 с. Разом виносить театральний фонд 131.320 К 29 с.

— **Іменоване.** Цісар іменував губернатором австро-угорского Банку п. Льва Біліньского, на дальшій протяг часу, приписаний статутом.

— **Стипендії.** На вчерашнім засіданю краєвого виділу розділено опороженні стипендії, які остають під управою кр. виділу. Між иншими одержали стипендії студенти львівського університету: правники: Ів. Бзура 315 К, Стан. Гривинський (родинне) 400 К, Каз. Котарекій (шляхоцке) 800 К, Ж. Лещинський (шл.) 315 К, Ст. Хшановський (шл.) 600 К, В. Шведицький 420 К, Ант. Брін 315 К, Роман Вітошинський 315 К; філософи: Ів. Баронч 600 К, Ж. Поляковський 600 К, Бр. Бабіньський 600 К, Ст. Черський (шл.) 600 К, Т. Лещинський (шл.) 315 К, М. Вуйцікевич (шл.) 600 К, Ж. Матковський (шл.) 600 К, Ів. Гіршлер 600 К, Каз. Сьверчевський (шл.) 600 К, Ром. Менціньський (шл.) 600 К, Ів. Бобин 600 К, К. Кобздай 600 К, И. Орловський 600 К, Петро Гемба 420 К, Григорій Головка 400 К, Михайло Балакий 400 К, Микола Щербанюк 340 К, А. Уейський (шл.) 315 К, В. Кубік 315 К; медики: Евстах Прийма 420 К, Ів. Сафір 400 К, Стан. Дячок 420 К, Маріян Панчишин 400 К, В. Пік 315 К; студенти львівської політехніки: К. Меленкий (шл.) 1000 К, Б. Даровський (шл.) 1000 К, Б. Дзякевич (шл.) 600 К, Роман Журовський (шл.) 525 К, Фр. Підсонський (шл.) 420 К, К. Солеский (шл.) 420 К, Р. Бірівка 420 К, Стефан Посадкий 420 К, Ст. Брила 420 К, Йос. Гошек 420 К, Ст. Маєвський 315 К, К. Тшетшевський 315 К, Т. Ягелло 315 К, Богдан Стефанівський 315 К, Ст. Даровський 315 К, М. Климко 315 К;

ученики гімназий: в Бережанах: Х. Погорілле (род.) 396 К, М. Голяс 315 К; в Хирові: Ів. Мікуловський (шл.) 231 К, Стан. Біліньский (род.) 231 К; в Ярославі: Ст. Шарліньский 315 К, Юрий Полянський (род.) 400 дукатів і 60 К; в Яслі: Ст. Веровський (род.) 740 К, Ів. Будзак 315 К, Юліян Юрчакевич 315 К; в Коломиї (польска): Вол. Кройньский 80 К, Фр. Коім 200 К; (в рускій віхто); у Львові: в рускій: Василь Артимович (род.) 90 К, Ілля Салагуб 315 К; в П.: Ст. Арцішевський 140 К, К. Фангор 315 К; в Ш:

Зд. Косіньский (шл.) 315 К, Бр. Добиняк 315 К, Ч. Ваховський 200 К; в IV: К. Батицький 120 К, К. Сидович (род.) 400 К, Г. Романовський (род.) 330 К, Ал. Сухарда 315 К, Ст. Петруський (шл.) 231 К; в V: Юр. Райтман (род.) 396 К, Ш. Домбровский 315 К; в VI: Авг. Ціргофер 315 К, Ант. Жураковский (род.) 525 К; в Перемишлі в польській: К. Добжанський (шл.) 231 К, а в рускій Теодор Вергун 315 К; в Самборі: Ант. Гуня (род.) 300 К, Ром. Поляк 315 К, З. Вершховський 315 К, Захар. Копистяньский 315 К; в Сяноці: Ераз Бобовський (род.) 315 К, Ів. Якубовський 300 К, Роман Василевський 315 К; в Тернополі в польській: Йос. Боратинський 315 К, а в рускій Михайло Кужель 315 К;

ученики реальних шкіл: в Ярославі: П. Обмінський (род.) 315 К, Н. Лесняк 315 К; у Львові (П): Алекс. Романовський (род.) 330 К, Стан. Дембинський (шл.) 231 К; в Станиславові: Бр. Гривинський (род.) 330 К, Ст. Соколовський 315 К; — в рільничій академії в Дублянах: Ч. Лещинський (шл.) 600 К, Зд. Волянський 400 К; — в учит. семінариях жіночих: Ірена Ленкевич 400 К, Мар. Яворска 360 К, Ст. Гіршберг 250 К; — в народних і виділових школах (стия. родинні): Петро Березницький 80 К, Лев Лясковський 300 К, Ів. Питель 100 К, Вяч. Бундік 100 К, Тад. Міцьньский 100 К, Анна Макаревичівна 300 К, Зофія Станкевичівна 400 К.

— **Вандрівні молочарські курси.** З огляду на се, що багато молочарень не має вивченого персоналу, а заведені приватні молочарні, ведені в також нефаховими людьми, краве молочарске бюро при виділі кравім розпочинає уряджуване коротких 3—4-днівних курсів в вибраних на се молочарнях по всіх усюдах нашого краю. Задаче сих курсів буде: поучене при обході з молоком, відтовщуваню при ужитю вірвік, заквашеню сметанки, збиваню масла, опакованю і провадженю рахунків. Учасники, заняті практично під доглядом інструкторів, не платять за науку нічого, мусять однак виказити ся, що займались молочарством бодай пів року. Молочарні, що хотілиб вислати учасників на такі курси, як рівнож сї молочарні, що хотілиб, щоб такі курси у них відбулись, мусять зголосити ся з тим до бюро молочарского при кравім виділі.

— **Проти еміграції до Боснії.** Gazeta Lwowska доносить: На основі письма боснійско герцеговинського правительства з 10. січня с. р. лучило ся в послідніх часах, що селяни з Галичини без попередного дозволу того кравеого правительства вибирали ся в далеку подорож до Боснії і Герцеговини і то пераз з численними родинами і з цілим своїм добутком, а оісля після обовязуючої заборони не могли там на постійно осісти. Наслідком такої неоглядної еміграції тутешні селяни наражують ся на великі втрати і попадають часто в бужду, тим більше, що боснійско-герцеговинські власти держать ся строго виданого розпорядку і завертають від границі тих емігрантів, що не виказуть ся писемним дозволом боснійско герцеговинського краве. правительства на поселені в тих провинциях. Президія намісництва поручила проте всім старостам і дирекціям поліції у Львові і в Кракові, аби безирозлично знов оголосили розпорядок президії намісництва з 25. липня 1901 і остерегли сільске населенне перед виїздом до Боснії і Герцеговини з наміром там осісти для веденя сільского господарства без дозволу тамошного кравеого правительства і звернули увагу тих, що хочуть емігрувати, на наслідки їх легководушного кроку. Заразом президія намісництва поручила тим властям оголосити, що боснійско-герцеговинське краве правительство не має тепер до диспозиції державних ґрунтів, на яких емігранти могли би поселити ся. Супроти сего родини, що старають ся о дозвіл осісти в тих провинциях, мусять передовсім мати відповідний капітал, аби могли за власні фонди заложити собі сількі господарства, котрі вистарчили би на їх повне удержане.

— **Міський театр львівський** дав в 1904. році 381 представлень, а іменно з драмату і комедії 195, опереткових 143, а оперових 43. На драматичні представлення припало 66 творів, між ними 35 премієр (16 польских, 19 з чужої літератури). З польских творів лише „Ерос і Психе“ Жулавского мало незвичайне поводжене і було виставлене 24 разів. Опереток грано 20, а з них 8 виставлено першій раз. Сї дати походять з предложеного звіту театральної комісії в міській раді. Комісія з признанем висловлює ся про артистичне веденне театру п. Павліковским. Для театрального инвентаря придбав він в посліднім році за 36.074 К приборів, а був обовязаний справити приборів лише за 25.000 К.

— **З перемискої епархії.** Канон. інституцію одержали оо.: Ал. Слещкий на Дошницю, Іван Ольшанський на Хірів, Сам. Лонцький на Жабче мур. і Іван Калиньский на Зубків. — Пэрох. сотрудником в Рождалові іменованій о. Пав. Гаранджа, а завідателем в Войтковій о. Волод. Обунжєвич. — Презенти одержали оо.: Вас. Клиш на Сіяву і Ал. Дуркот на Явірки.

— **З залізниць.** Дня 15. січня 1905 отворено поміж стациями Трінберг і Франчах Ст. Гертруд

на шляху Цельтвег-Вольфберг, в окрузі п. к. Дирекції залізниць держ. у Вілях перестанок Радервіц для руху особового і пакункового. — Білети продає ся в поблизькім готелю. Експедиція пакунків відбуває ся за оплатою належитости при відборі.

— **Дрібні вісті.** Добра Змінниця в березівскім повіті, 620 моргів простору, набула від п. Вікторії Зарембьанки п. Казимира Козловска за 140.000 К. — В Заболотцях коло Жидачева згоріло 31. м. м. 41 господарств з 154 будинками. Обезпечених було лише 23 господарів. В огни згинуло 8 штук худоби і повік ся один жид. — В податковім уряді в Станиславові викрито дефравдацію около 1.000 К, якої допустив ся податковий офіціал Фр. Калік. — В Золочеві застрілив ся в люкали задаткової каси урядник тої каси, Юліян Романчук. Причина самоубійства незвісна. — Доповняючий вибір посла до державної ради з більшою посістостю Стрий-Жидачев-Долина-Калуш відбуде ся дня 10. марта с. р. — Нафтула Тевфер, властитель реставрації у Львові, помер в Аббазії в 78. році життя.

— **Убогий ученик IV. кл. акад. гімн. у Львові,** сирота (поручений своїми учителями) просить через нас о ласкаву складку на оплату чесного в квоті 40 К. Поручаємо убогого хлопчину ласкавій памяти нашої суспільности, а надіслани на ту ціль жертви викажемо в нашій часописи.

— **Для убогого ученика на чесне зложив у нас ВПов. Ярослав Гордичський** зі Львова 2 К.

Всячина.

— **Самоубійство вел. княгині ваймарской.** Францускі дневники доносять, що ненадішно померша вел. княгиня саско-ваймарска, Каролина з кн. Райс, згинула самоубійчою смертю. Яко 19-та рання вийшла она в світний 1904. р. за Вільгельма Ернеста Саско-Ваймарского, який сї не любив і поводив ся з нею строго і холодно. Се мало бути причиною, що княгиня отруїла ся.

— **Шкідливі і пожиточні прутні.** Коли говорити ся про бацилі і бактерії, приходять мимоволі на думку небезпеки, на які через бацилі наражені висші ества, головно чоловік. Забуває ся при тім, що є деякі роди бактерий необхідні для життя, так що заходить зовсім оправдане питане чи без них можливе було би житє наше і загалом звірять. Два вчені Шаррен і Гільмона зробили проби в тім напрямі. Они поставили кілька зовсім вже розвинених жаб в т. зв. стерилізованім воздуху т. є. зовсім очищенім від бактерий і годували їх рівнож стерилізованою, очищеною від всяких бактерий поживою. Рівночасно лишили таке саме число жаб в звичайнім повітрі і на звичайній поживі. І щож показало ся? Отсе на 29 жаб, що жили в стерилізованім повітрі; згинуло в протягу 8 днів 19 жаб, між тим як з жаб що жили звичайно, лише 10. Отже животна сила тих жаб, що жили без всяких бактерий, показала ся значно меншою як других. Так ествоване деяких родів бактерий виходить доконечним для правильного життя висших організмів.

— **Солом'янні вдовці і вдовиці.** Часописи подають звістку, що в Лондоні живе около 30.000 жінок, яких покинули мужі, та додають, що цікаво було би, як би хто обчислив, скільки то хоч би в тім самім Лондоні живе мужів, яких покинули жінки бодай сто раз стілько.

В саловні штук Лятура при пл. св. Духа отворена що дня вистава образів українських артистів, артистичної різби в дереві гудульських майстрів, і українських плахт.

Вистава під протекторатом Наукового Тов-а ім. Шевченка потраває до 27. II. Відкрита від години 10 рано до 4. вечер і від 6. до 8. вечер при електричнім освітленю.

Наука, штука, література.

— **Świat słowiański,** місячник посвячений славянським справам з польского становиска, почав виходити в Кракові під редакцією д-ра Фелікса Конечного. В I. числі містять ся отсі статі: Славянський клуб в Кракові. — Відчит. про Алекс. Піпіна і дискусія над тим відчитом. — Білгородскі вражіння. — Поляки в борбі о сербську самостійність. — Дописи з Великопольщі, з Петербурга і з Парижа. — Славянська ідея в славянській прасі. — Перегляд славянської праси: З праси рускої, чеської, хорватської і сербської. — Хроніка. — Річна передплата виносить 10 К. Адреса редакції: ул. Вісльна 5; адміністрація є в книгарні Г. Гебетнера і С-ки в Кракові.

Телеграм

з дня 7. лютого.

Будапешт. Угор. бюро кор. доносить: Зачувати, що комітет єдиненої опозиції розглядав пропозиції гр. Андрашого. Ухвали комітету передали вчора гр. Андрашому Кошут і Апоні. Гр. Андраші поїхав описля до Кошута і конферував з ним довгий час.

Берлін. З Бохум доносять, що страйкуючі вуглярі в надрецьких і вествальських копальнях порішили витривати в страйку.

Гельзінсфєрс. На фінляндського прокуратора сенату, Йонсона, виконано в его мешканю замах. Йонсон помер вчора в полудне. Убийника равеного спіймано.

Париж. Journal доносить, що відкликане ген. Куропаткіна вже порішене. Куропаткін має бути тяжко хорий.

Париж. Echo de Paris доносить з Петербурга, що два полки резервістів в Петергофі, в числі 6.000 людей, збунтували ся. Касарні замкнено постійним війском.

Царгород. Дня 23. с. м. приїде ту генерал Штессель з 200 російськими офіцерами з Порту Артура.

Надіслане.

Др. Мирон Вахнянин

лікар клініки львівського універс., б. лікар клініки проф. Лайдена в Берліні, пординує у внутрішних недугах від 3—5 попол. ул. Академічна ч. 26. (мезанін).

ОКУЛІСТ

Др. ЯРОСЛАВ ГРУШКЕВИЧ

ординує при ул. Личаківській ч. 19 А від 11—12 і від 4—5.

Colosseum
в пасажи Германів
при ул. Соняшній у Львові.

від 1. до 16. лютого 1905.

Нова сензаційна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлена. В неділі і свята 2 представлення о 4. год. попол. і о 8. год. вечером, Що п'ятниці High-Life представлено. Білети вчасніше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З купленим білетом на фотелі, льожі і I-рядні крісла можна їхати даром на представлене омнібусами Кольосою, які ждуть коло Віденської каварні.

„РУСКА ХАТА“

ілюстрована часопись літератури, штуки і сучасного життя

виходить кожного 5. і 20. в місяці в обемі 2 до 3 аркушів друку. Передплата на цілий рік виносить 12 К. —

Адрес адміністрації: Львів, Бляхарська ч. 8.

„Тревоги автора і видавника“

гумористична подія з натури
О. Я. Кониського
можна набувати в Адміністрації „Руслана“ та в обох руських книгарнях у Львові.

Ціна примірника на веліновім папері виносить всего 30 сот. (з поштовою пересилкою 35 сот.)

ПРОФЕСОР Русин, прийме на станцію середних або народних, з цілим удержанем та наукою. Зголошення: ЛЬВІВ ул. Вибрановського ч. 3, II пов. (6—6)

Лев Лопатинський.

Хмари-чари

ЖАРТИ й НЕЖАРТИ
ЗЛОЖЕНІ і ПЕРЕЛОЖЕНІ АВТОРОМ
для розривки і розваги читачів. Ся збірка становить другий том поезій і шуток, про які можна те саме сказати, що про „Перли“.

Набути можна в Ставропигійській книгарні.

УЧЕБНИК французької мови

Часть I. Апробований для всіх середних жіньських шкіл.

Примірник оправлений в полотно 2 К 50 с. (на поchtову пересилку 15 с). Купити можна лиш в Рускім Інституті для дівчат в Перемишлі

В кожній рускій хаті повинна бути на стіні мал всеї Русь-України, видана Р. Тов-ом педагогічним у Львові. (Величина : 75x59 см.). Коштує лише 40 сот. Молодїж при науці чи забаві все буде мати перед очима наглядний образ вашої великої Вітчизни.

Читайте! Читайте!

Повне виданє Творів ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
коштує лише 2 корони!

Товариство „Просвіти“ бажаючи, щоби в кожній руській хаті находили ся Твори Тараса Шевченка, видано сими днями найдешевший збірник сих творів п. з. „ПОЕЗІЯ Т. ШЕВЧЕНКА“. Книжка, оправлена в полотно з золоченими витисками, може бути найгарнійшою окрасою руських хат. Папір веліновий, формат на взір ев ропейських класиків, сторін 698.

При замовленю 10 прим. даємо 10% опушту. Висилає ся тілько за надісланем 2 кор. 30 сот. на адресу: КАНЦЕЛЯРИЯ „ПРОСВІТИ“ у ЛЬВОВІ (Ринок ч. 10.).

За певну і добру льокацію поручаємо:

- 4 1/2 % листи гіпотечні
- 4 % листи гіпотечні
- 5 % листи гіпотечні преміовані
- 4 % листи Товариства кредитового земского
- 4 % і 4 1/2 % листи Банку краєвого
- 4 % позичку краєву
- 4 % облігацій пропінацийні і всілякі ренти державні

Ті папери продаємо і купуємо по найточнійшій курсі деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного

ДО КАНАДИ



як і до всіх других заморських земель переправляє НАЙДЕШЕВШЕ повсюди знакома фірма.

V. KARLSBERG

HAMBURG, Ferdinandstrasse 15.

Поки хто шифкарту купить, нехай порівнає мої ціни з цінами агентів корабельних.

122(8—10)

ОБЕЗПЕЧАЙТЕ БУДИНКИ, ДВИЖИМОСТИ, ЗБІЖЕ І ПАШУ
проти огнях шкід

в одинокім рускім Товаристві асекураційнім

„ДНІСТЕР“

ТОВАРИСТВО ДНІСТЕР опирає ся на взаїмности членів, то значить, звертає членам щорічну чисту надвижку. Звороти виносили за р. 1900, 1901 і 1902 суму 219.332 кор. т. є 8%.

ШКОДИ ліквідує ДНІСТЕР скоро при участі місцевих членів і делегатів. Від 1893 до 1903 виплатив ДНІСТЕР відшкодовань на суму 4.161.669 кор.

ФОНДИ ДНІСТРА з кінцем 1903 р. виносять 1.013.691 кор. і уміщені в пупілярних цінних паперах.

ПОЛІСИ ДНІСТРА приймає при позичках Банк краєвий і каси ощадности.

АГЕНЦІЯ ДНІСТРА находять ся у всіх містах, місточках і многих селах і легко кождому обезпечити ся через агента; ДНІСТЕР уділяє агенції господарям, де еще на більший округ нема агенції. Агенти заробили вже 537.815 кор. провізії.

НА ЖИТЕ треба обезпечити ся через ДНІСТЕР в Товаристві краківскім; власпу провізії від таких обезпечень дає ДНІСТЕР на рускі добродійні цілі; тому на жите обезпечайте ся тілько через ДНІСТЕР.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНІСТЕР“
у Львові, ринок 10, в домі „Просвіти“.